

239/2000 Sb. Zákon

ze dne 28. června 2000

O integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

SHRUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o integrovaném záchranném systému spojuje hasiče, záchranku a policii do jednoho týmu. Zákon č.239/2000Sb., zkratka **IZS**, definuje **společný plán, operační střediska a stupeň poplachu**. **Zapojení armády a kraje řeší krizové zákony**.

Jednotné číslo **112** směřuje hovory do **OPIS HZS**; složky používají radiovou síť PEGAS. StupeňIII vyhláší hejtmar a aktivuje **krizový štáb**. Neuposlechnutí rozkazu velitele zásahu je přestupek s **pokutou 20000Kč**.

Firma s čpavkovým skladem dodává **havarijní kartu**; starosta vyhláší sirény a SMS Info. Po povodni se náklady dělí podle zákona, pojišťovna uzná protokoly IZS jako důkaz.

Zákon šetří minuty, protože přesně ví, kdo velí a kdo pomáhá při neštěstí.

Vyhlášeno dne 9. srpna 2000, datum poslední novelizace 1. ledna 2024

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

HLAVA I

Základní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu (dále jen „krizové stavy“).

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) integrovaným záchranným systémem koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací,
- b) mimořádnou událostí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací,
- c) záchrannými pracemi činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin,
- d) likvidačními pracemi činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí,
- e) ochranou obyvatelstva plnění úkolů civilní ochrany, ¹⁾ zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku,
- f) zařízením civilní ochrany bez právní subjektivity (dále jen „zařízení civilní ochrany“) součástí právnické osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky,
- g) věcnou pomocí je poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmána kraje; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmána kraje,
- h) osobní pomocí je činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmána kraje; osobní pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmána kraje.

HLAVA II

Integrovaný záchranný systém

§ 3

Použití integrovaného záchranného systému

Integrovaný záchranný systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému.

§ 4

Složky integrovaného záchranného systému

(1) Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky²⁾ (dále jen „hasičský záchranný sbor“), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,³⁾ poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky.

(2) Ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví,⁴⁾ havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání (§ 21).

(3) V době krizových stavů se stávají ostatními složkami integrovaného záchranného systému také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem²⁷⁾. Pokud poskytovatelé zdravotních služeb uvedení ve větě první uzavřou s místně příslušným poskytovatelem zdravotnické záchranné služby nebo krajským úřadem dohodu o plánované pomoci na vyžádání (§ 21), začlení je hasičský záchranný sbor kraje do poplachového plánu integrovaného záchranného systému kraje a stanou se ostatními složkami integrovaného záchranného systému i pro období mimo krizový stav.

(4) Základní složky integrovaného záchranného systému zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmísťují své síly a prostředky po celém území České republiky.

(5) Působením základních a ostatních složek v integrovaném záchranném systému není dotčeno jejich postavení a úkoly stanovené zvláštními právními předpisy.⁵⁾

(6) Složky integrovaného záchranného systému jsou při zásahu povinny se řídit příkazy velitele zásahu, popřípadě pokyny starosty obce s rozšířenou působností, hejtmána kraje, v Praze primátora hlavního města Prahy (dále jen „hejtman“) nebo Ministerstva vnitra, pokud provádějí koordinaci záchranných a likvidačních prací.

(7) Složka integrovaného záchranného systému zařazená v příslušném poplachovém plánu integrovaného záchranného systému kraje je povinna při poskytnutí pomoci jinému kraji o tom informovat své místně příslušné operační a informační středisko integrovaného záchranného systému; poplachovým plánem integrovaného záchranného systému kraje se rozumí požární poplachový plán kraje vydaný podle zvláštního právního předpisu.³⁾

(8) Při provádění záchranných a likvidačních prací za nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu se složky integrovaného záchranného systému řídí pokyny Ministerstva vnitra. Za stavu nebezpečí se složky integrovaného záchranného systému na území příslušného kraje řídí pokyny toho, kdo vyhlásil stav nebezpečí podle zvláštního právního předpisu.⁶⁾

(9) Personál a prostředky základních a ostatních složek jsou za válečného stavu označeny mezinárodně platnými

§ 5

Stálé orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému

(1) Stálými orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému jsou operační a informační střediska integrovaného záchranného systému, kterými jsou operační střediska hasičského záchranného sboru kraje a operační a informační středisko generálního ředitelství hasičského záchranného sboru.

(2) Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému jsou povinna

- a) přijímat a vyhodnocovat informace o mimořádných událostech,
- b) zprostředkovávat organizaci plnění úkolů ukládaných velitelem zásahu podle § 19 odst. 3,
- c) plnit úkoly uložené orgány oprávněnými koordinovat záchranné a likvidační práce,
- d) zabezpečovat v případě potřeby vyrozumění základních i ostatních složek integrovaného záchranného systému a vyrozumění státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků podle dokumentace integrovaného záchranného systému.

(3) Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému jsou oprávněna

- a) povolávat a nasazovat síly a prostředky hasičského záchranného sboru a jednotek požární ochrany, dalších složek integrovaného záchranného systému podle poplachového plánu integrovaného záchranného systému nebo podle požadavků velitele zásahu; při tom dbají, aby uvedené požadavky nebyly v rozporu s rozhodnutím příslušného funkcionáře hasičského záchranného sboru, hejtmana nebo Ministerstva vnitra při jejich koordinaci záchranných a likvidačních prací,
- b) vyžadovat a organizovat pomoc (§ 20), osobní a věcnou pomoc podle požadavků velitele zásahu (§ 19),
- c) provést při nebezpečí z prodlení varování obyvatelstva na ohroženém území, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.⁸⁾

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) zásady koordinace složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu, spolupráce operačních středisek základních složek integrovaného záchranného systému a podrobnosti o úkolech operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému,
- b) obsah dokumentace integrovaného záchranného systému, způsob jejího zpracování a podrobnosti o stupních poplachů poplachového plánu integrovaného záchranného systému.

HLAVA III

Postavení a úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků při

přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací

DÍL 1

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady

§ 6

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady (dále jen „ministerstvo“) při přípravě na mimořádné události, při provádění záchranných a likvidačních prací a při ochraně obyvatelstva v oboru své působnosti

- a) vedou přehled možných zdrojů rizik, provádějí analýzy ohrožení a v rámci prevence podle zvláštních právních předpisů⁹⁾ sjednávají nápravu skutečností a stavů, které by mohly způsobit vznik mimořádné situace,
- b) rozhodují o činnostech k provádění záchranných a likvidačních prací a ke zmírnění jejich následků, pokud zvláštní právní předpis¹⁰⁾ nestanoví jinak,
- c) organizují okamžité opravy nezbytných veřejných zařízení pro ochranu obyvatelstva.

§ 7

Ministerstvo vnitra

(1) Ministerstvo vnitra plní úkoly v oblasti ¹¹⁾

- a) přípravy na mimořádné události, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva,
- b) zapojení České republiky do mezinárodních záchranných operací při mimořádných událostech v zahraničí a poskytování humanitární pomoci do zahraničí v součinnosti s Ministerstvem zahraničních věcí; humanitární pomoc se pro účely tohoto zákona rozumí opatření prováděná za účelem pomoci obyvatelstvu postiženému mimořádnou událostí, v jejichž rámci se využívají lidské a materiální zdroje.

(2) Ministerstvo vnitra při plnění úkolů uvedených v odstavci 1

- a) sjednocuje postupy ministerstev, krajských úřadů, obecních úřadů, právnických osob a fyzických osob vykonávajících podnikatelskou činnost podle zvláštních právních předpisů¹²⁾ (dále jen „podnikající fyzické osoby“),
- b) usměrňuje integrovaný záchranný systém,
- c) provádí kontrolu a koordinaci poplachových plánů integrovaného záchranného systému krajů a zpracovává ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému, který schvaluje ministr vnitra,
- d) řídí výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí a služeb integrovaného záchranného systému,
- e) zpracovává koncepci ochrany obyvatelstva,

f) zajišťuje a provozuje jednotný systém varování a vyrozumění a systém veřejné výstrahy podle jiného právního předpisu²⁹⁾, stanoví způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních, způsobu a době jejich provedení,

g) organizuje instruktáže a školení v oblasti ochrany obyvatelstva a pro přípravu složek integrovaného záchranného systému zaměřené na jejich vzájemnou součinnost; k tomuto účelu zřizuje vzdělávací zařízení,

h) uplatňuje stanovisko k územnímu rozvojovému plánu a k územnímu opatření o stavební uzávěře z hlediska ochrany obyvatelstva a civilního nouzového plánování při přípravě na mimořádné události, je dotčeným orgánem při posuzování zralosti projektů společného zájmu energetické infrastruktury²⁸⁾ a uplatňuje vyjádření pro stavby projektů společného zájmu energetické infrastruktury z hlediska ochrany obyvatelstva,

i) stanoví, po projednání s Ministerstvem pro místní rozvoj, stavebně technické požadavky na stavby určené k ochraně obyvatelstva při mimořádných událostech, k zabezpečení záchranných prací, ke skladování materiálu civilní ochrany a k ochraně a ukrytí obsluh důležitých provozů (dále jen „stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany“),

j) usměrňuje postup při zřizování zařízení civilní ochrany.

(3) Ministerstvo vnitra zabezpečuje ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací, jestliže

a) mimořádná událost přesahuje státní hranice České republiky a je nutná koordinace záchranných a likvidačních prací nad rámec příhraničních styků, nebo

b) mimořádná událost přesahuje území kraje a velitel zásahu (§ 19) vyhlásil nejvyšší stupeň poplachu, anebo

c) o tuto koordinaci požádá velitel zásahu (§ 19), starosta obce s rozšířenou působností nebo hejtman.

(4) Ministerstvo vnitra dále

a) organizuje záchrannou a materiální pomoc do zahraničí ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí, složkami integrovaného záchranného systému nebo ústředními správními úřady,

b) průběžně zajišťuje v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, funkci kontaktního místa pro vyžádání humanitární pomoci do zahraničí postiženým státem nebo mezinárodní organizací; tím není dotčena možnost vyžádání humanitární pomoci do zahraničí diplomatickou cestou, nebo oznámení vzniku závažné mimořádné události v zahraničí, která může ohrozit i území České republiky,

c) informuje příslušné mezinárodní organizace o silách a prostředcích České republiky předurčených pro poskytování humanitární pomoci do zahraničí.

(5) Úkoly Ministerstva vnitra uvedené v odstavcích 2 až 4 a 7 plní generální ředitelství hasičského záchranného sboru zřízené podle zvláštního zákona.²⁾

(6) Ministerstvo vnitra je oprávněno vyžádat si účast zástupců ostatních ministerstev a zástupců složek uvedených v § 4 odst. 2 a popřípadě jiných odborníků při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

(7) Ministerstvo vnitra

- a) koordinuje a rozvíjí tísňovou komunikaci za účelem zajištění přístupu k základním složkám integrovaného záchranného systému prostřednictvím jednotného evropského tísňového čísla 112, jakož i národních tísňových čísel 150, 155 a 158,
- b) přijímá vhodná opatření, aby osoby se zdravotním postižením měly prostřednictvím tísňové komunikace přístup k základním složkám integrovaného záchranného systému za rovnocenných podmínek jako ostatní osoby,
- c) shromažďuje informace o kvalitě a využívání tísňové komunikace prostřednictvím jednotného evropského tísňového čísla 112, jakož i národních tísňových čísel 150, 155 a 158,
- d) spolupracuje v oblasti tísňové komunikace s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem zdravotnictví a Českým telekomunikačním úřadem, jakož i s příslušnými orgány jiných členských států Evropské unie.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) pravidla pro zapojování do mezinárodních záchranných operací,
- b) pravidla poskytování a přijímání humanitární pomoci,
- c) postup při zřizování zařízení civilní ochrany a při odborné přípravě jejich personálu,
- d) způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení,
- e) technické, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování a vyrozumění a způsob poskytování tísňových informací,
- f) způsob provádění evakuace a jejího všestranného zabezpečení,
- g) zásady postupu při poskytování úkrytů a způsob a rozsah kolektivní a individuální ochrany obyvatel,
- h) požadavky ochrany obyvatelstva v územním plánování a stavebně technické požadavky na stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany.

§ 8

Ministerstvo zdravotnictví

(1) Přesahuje-li mimořádná událost územní obvod kraje, který poskytovatele zdravotnické záchranné služby zřídil, nebo je-li to nutné z odborných nebo kapacitních důvodů, a nedohodnou-li se kraje na řešení situace, koordinuje činnost poskytovatele zdravotnické záchranné služby a poskytovatele zdravotnické dopravní služby a přepravy pacientů neodkladné péče na vyžádání kraje Ministerstvo zdravotnictví.

(2) Při koordinaci podle odstavce 1 je poskytovatel zdravotnické záchranné služby, poskytovatel zdravotnické dopravní služby a přepravy pacientů neodkladné péče povinen uposlechnout pokynů Ministerstva zdravotnictví.

(3) Ministerstvo zdravotnictví odpovídá v okruhu své působnosti za výběr a metodické řízení přípravy zdravotnických pracovníků a za výběr prostředků pro mezinárodní záchranné operace a poskytování humanitární pomoci do zahraničí.

§ 9

Ministerstvo dopravy a spojů

(1) Ministerstvo dopravy a spojů zabezpečuje pro potřeby správních úřadů a základních složek integrovaného záchranného systému celostátní informační systém pro záchranné a likvidační práce v oblasti mobilních zdrojů nebezpečí v dopravě (dále jen „dopravní informační systém“).

(2) Správní úřady a dopravci jsou povinni Ministerstvu dopravy a spojů poskytnout potřebné podklady a údaje pro účely dopravního informačního systému před každým provedením přepravy nebezpečných věcí v silniční, železniční, letecké a vnitrozemské vodní dopravě. Údaje z dopravního informačního systému se použijí jen pro účely stanovené tímto zákonem.

(3) Provozovatel dopravního informačního systému zabezpečí ochranu poskytnutých informací a údajů, jejichž případné zneužití by mohlo vést k ohrožení zdraví, života, majetku, životního prostředí nebo podnikatelských zájmů právnických osob nebo podnikajících fyzických osob.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob zřízení a vedení dopravního informačního systému a obsah a rozsah podkladů a údajů poskytovaných pro účely dopravního informačního systému.

DÍL 2

Orgány kraje

§ 10

(1) Orgány kraje zajišťují přípravu na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.

(2) Krajský úřad při výkonu státní správy za účelem uvedeným v odstavci 1

a) organizuje součinnost mezi obecními úřady obcí s rozšířenou působností a dalšími správními úřady a obcemi v kraji, zejména při zpracování poplachového plánu integrovaného záchranného systému, zajišťuje havarijní připravenost a ověřuje ji cvičeními (§ 17),

b) usměrňuje integrovaný záchranný systém na úrovni kraje,

c) sjednocuje postupy obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a územních správních úřadů s krajskou působností v oblasti ochrany obyvatelstva,

d) zpracovává plán k provádění záchranných a likvidačních prací na území kraje (dále jen „havarijní plán kraje“),

e) zpracovává poplachový plán integrovaného záchranného systému kraje,

f) spolupracuje při zpracování a aktualizaci povodňového plánu kraje podle zvláštního právního předpisu,¹³⁾

g) uzavírá dohody s příslušným územním celkem sousedního státu, pokud mezinárodní smlouva schválená Parlamentem České republiky a vyhlášená ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv nebo v předcházející obdobné sbírce nestanoví jinak.

(3) Pokud zóna havarijního plánování⁸⁾ zasahuje území více než jednoho správního obvodu obce s rozšířenou působností vlastního kraje nebo zasahuje na území kraje z území jiného kraje, zpracovává krajský úřad ve spolupráci s dotčenými obecními úřady obcí s rozšířenou působností plán k provádění záchranných a likvidačních prací v okolí zdroje nebezpečí (dále jen „vnější havarijní plán“). V případě, že zóna havarijního plánování zasahuje území více krajů, zabezpečuje koordinaci zpracování vnějšího havarijního plánu a společné řešení mimořádné události krajský úřad, na jehož území se zdroj nebezpečí nachází.

(4) Pro zpracování havarijního plánu kraje a vnějších havarijních plánů je krajský úřad oprávněn za podmínek ochrany údajů využívat, shromažďovat a evidovat údaje z krizového plánu kraje podle zvláštního právního předpisu.⁶⁾

(5) Úkoly orgánů kraje uvedené v odstavcích 1 až 4 plní hasičský záchranný sbor kraje zřízený podle zvláštního zákona.²⁾ Ten pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací dále

- a) řídí výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí integrovaného záchranného systému,
- b) organizuje instruktáže a školení v oblasti ochrany obyvatelstva a v přípravě složek integrovaného záchranného systému zaměřené na jejich vzájemnou součinnost; k tomuto účelu zřizuje vzdělávací zařízení,
- c) zabezpečuje varování a vyrozumění,
- d) koordinuje záchranné a likvidační práce a plní úkoly při provádění záchranných a likvidačních prací stanovené Ministerstvem vnitra,
- e) organizuje zjišťování a označování nebezpečných oblastí, provádění dekontaminace a dalších ochranných opatření,
- f) organizuje a koordinuje evakuaci, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva,
- g) organizuje a koordinuje humanitární pomoc,
- h) organizuje hospodaření s materiálem civilní ochrany,
- i) vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany a staveb dotčených požadavky civilní ochrany v kraji,
- j) uplatňuje stanovisko k zásadám územního rozvoje z hlediska ochrany obyvatelstva a civilního nouzového plánování při přípravě na mimořádné události.

(6) Hasičský záchranný sbor kraje je v rozsahu stanoveném § 39 odst. 1 písm. c) a d) zákona o požární ochraně dotčeným orgánem v postupech a řízeních podle jiného právního předpisu³⁰⁾ z hlediska ochrany obyvatelstva³¹⁾.

(7) Požadavky ochrany obyvatelstva jsou uplatňovány posuzováním

a) dokumentace

1. pro povolení stavby, zařízení nebo udržovacích prací podle stavebního zákona, včetně změn této dokumentace,
2. pro provádění stavby,
3. pro rámcové povolení,
4. ke změně dokončené stavby,

b) dokumentace nebo jiného podkladu ke změně v účelu užívání stavby.

(8) Výsledkem posuzování dokumentace a podkladů podle odstavce 7 je závazné stanovisko dotčeného orgánu na úseku ochrany obyvatelstva.

(9) Hasičský záchranný sbor kraje kontroluje před uvedením stavby do užívání dodržení podmínek ochrany obyvatelstva.

(10) Při určení příslušnosti nadřízeného správního orgánu ke zrušení, potvrzení nebo změně závazného stanoviska vydaného podle odstavce 6 hasičským záchranným sborem kraje se postupuje obdobně podle § 31 odst. 5 zákona o požární ochraně.

(11) Krajský úřad vykonává činnosti uvedené v odstavcích 1 až 5 tak, aby byly přiměřené a svým obsahem a rozsahem odpovídaly účelu a podmínkám konkrétní mimořádné události.

§ 11

Hejtman

a) organizuje integrovaný záchranný systém na úrovni kraje,

b) koordinuje a kontroluje přípravu na mimořádné události prováděnou orgány kraje, územními správními úřady s krajskou působností, právníckými a fyzickými osobami,

c) koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádné události vzniklé na území kraje, pokud přesahuje území jednoho správního obvodu obce s rozšířenou působností a velitel zásahu vyhlásil nejvyšší stupeň poplachu nebo jej o to požádal anebo jej o koordinaci požádal starosta obce s rozšířenou působností. Pro koordinaci záchranných a likvidačních prací může hejtman použít krizový štáb kraje zřízený podle zvláštního právního předpisu,⁶⁾

d) schvaluje havarijný plán kraje, vnější havarijný plán a poplachový plán integrovaného záchranného systému kraje.

DÍL 3

Orgány obce s rozšířenou působností

§ 12

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností při výkonu státní správy kromě úkolů uvedených v § 15 zajišťuje připravenost správního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.

(2) Úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností uvedené v odstavci 1 plní hasičský záchranný sbor kraje, který pro potřebu správních obvodů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a přípravu záchranných a likvidačních prací dále

- a) plní úkoly při provádění záchranných a likvidačních prací stanovené Ministerstvem vnitra,
- b) organizuje součinnost mezi obecním úřadem obce s rozšířenou působností a územními správními úřady s působností v jeho správním obvodu a ostatními obcemi,
- c) pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací vykonává obdobně činnosti uvedené v § 10 odst. 5 za podmínek stanovených v § 10 odst. 7,
- d) za podmínek stanovených v § 10 odst. 4 shromažďuje a používá pro zpracování vnějších havarijních plánů a havarijního plánu kraje potřebné údaje,
- e) seznamuje ostatní obce, právnické a fyzické osoby ve svém správním obvodu s charakterem možného ohrožení obyvatel s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi,
- f) zpracovává vnější havarijní plán, pokud to vyplývá ze zvláštního právního předpisu⁸⁾ a zóna havarijního plánování nepřesahuje správní obvod obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- g) spolupracuje při zpracování vnějšího havarijního plánu a při koordinovaném řešení mimořádné události s krajským úřadem, pokud zóna havarijního plánování přesahuje území správního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- h) zajišťuje havarijní připravenost stanovenou havarijním plánem kraje a vnějšími havarijními plány a ověřuje ji cvičeními (§ 17),
- i) uplatňuje stanoviska k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své působnosti v požární ochraně, integrovaném záchranném systému a ochraně obyvatelstva při přípravě na mimořádné události.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví zásady a způsob zpracování, schvalování a používání havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu.

§ 13

Starosta obce s rozšířenou působností

Starosta obce s rozšířenou působností

a) koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádné události vzniklé ve správním obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností, pokud jej velitel zásahu o koordinaci požádal. Pro koordinaci záchranných a likvidačních prací může starosta obce s rozšířenou působností použít krizový štáb své obce,

b) schvaluje vnější havarijní plány.

§ 14

Hejtmán a starosta obce s rozšířenou působností jsou při své koordinaci záchranných a likvidačních prací povinni předávat Ministerstvu vnitra zprávy o jejich průběhu prostřednictvím operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému (§ 5).

DÍL 4

Orgány obce

§ 15

(1) Orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva.

(2) Obecní úřad při výkonu státní správy za účelem uvedeným v odstavci 1

a) organizuje přípravu obce na mimořádné události,

b) podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací s integrovaným záchranným systémem,

c) zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,⁸⁾

d) hospodaří s materiálem civilní ochrany,

e) poskytuje hasičskému záchrannému sboru kraje podklady a informace potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu,

f) podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce,

g) vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany nebo staveb dotčených požadavky civilní ochrany v obci

(3) K plnění úkolů uvedených v odstavci 2 je obec oprávněna zřizovat zařízení civilní ochrany. Při zřizování těchto zařízení a plnění úkolů ochrany obyvatel jsou orgány obce povinny postupovat podle tohoto zákona a zvláštního právního předpisu.³⁾

(4) Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva. Za tímto účelem organizuje jejich školení.

(5) Obecní úřad je dotčeným orgánem v postupech podle jiného právního předpisu ³⁰⁾ z hlediska ochrany obyvatelstva.

§ 16

Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací

- a) zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
- b) organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce,
- c) organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
- d) je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

DÍL 5

Cvičení a komunikace složek integrovaného záchranného systému

§ 17

Prověřovací cvičení a taktické cvičení

- (1) Prověřovací cvičení se provádí za účelem ověření přípravy složek integrovaného záchranného systému k provádění záchranných a likvidačních prací. Součástí cvičení může být i vyhlášení cvičného poplachu pro složky integrovaného záchranného systému.
- (2) Taktické cvičení se provádí za účelem přípravy složek integrovaného záchranného systému a orgánů podílejících se na provedení a koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádné události. Konání taktického cvičení se předem projedná se zúčastněnými složkami a orgány.
- (3) Prověřovací cvičení nebo taktické cvičení je oprávněn nařídít ministr vnitra, generální ředitel hasičského záchranného sboru, hejtman kraje nebo ředitel hasičského záchranného sboru kraje.

§ 18

Komunikace složek integrovaného záchranného systému

- (1) Při přípravě na mimořádnou událost a při provádění záchranných a likvidačních prací se použije krizová komunikace; krizovou komunikací se pro účely tohoto zákona rozumí přenos informací mezi státními orgány, územními samosprávnými orgány a mezi složkami integrovaného záchranného systému za využití prostředků hlasového a datového přenosu informací veřejné telekomunikační sítě i vybrané části neveřejných telekomunikačních sítí.
- (2) Ministerstvo vnitra je povinno umožnit orgánům a složkám uvedeným v odstavci 1 krizovou komunikaci v účelové telekomunikační síti Ministerstva vnitra.
- (3) Podnikatelé zajišťující síť elektronických komunikací nebo poskytující službu elektronických komunikací jsou

povinni spolupracovat s Ministerstvem vnitra při přípravě a řešení způsobu krizové komunikace a tísňové komunikace, včetně systému veřejné výstrahy.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) zásady způsobu krizové komunikace a spojení v integrovaném záchranném systému a strukturu sdílených dat,
- b) způsob využívání telekomunikačních sítí složkami integrovaného záchranného systému.

HLAVA IV

Organizace záchranných a likvidačních prací v místě zásahu

DÍL 1

Velitel zásahu

§ 19

(1) Koordinování záchranných a likvidačních prací v místě nasazení složek integrovaného záchranného systému a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události (dále jen „místo zásahu“) a řízení součinnosti těchto složek provádí velitel zásahu, který vyhlásí podle závažnosti mimořádné události odpovídající stupeň poplachu podle příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,⁵⁾ je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany³⁾ nebo příslušný funkcionář hasičského záchranného sboru s právem přednostního velení.¹⁵⁾

(2) Pokud na místě zásahu není ustanoven velitel zásahu podle odstavce 1, řídí součinnost těchto složek velitel nebo vedoucí zasahujících sil a prostředků složky integrovaného záchranného systému, která v místě zásahu provádí převažující činnost.

(3) Velitel zásahu je při provádění záchranných a likvidačních prací oprávněn

- a) zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu opustila osoba, jejíž přítomnost není potřebná, nařídit evakuaci osob, popřípadě stanovit i jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí a vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost; tato osoba je povinna výzvě vyhovět,
- b) nařídit bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí,
- c) vyzvat právnické osoby nebo fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci,
- d) zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu. Členy štábu jsou zejména velitelé a vedoucí složek integrovaného záchranného systému. Členy tohoto štábu mohou být dále fyzické osoby a zástupci právnických osob, se kterými složky integrovaného záchranného systému spolupracují nebo které poskytují osobní nebo věcnou pomoc,
- e) rozdělit místo zásahu na sektory, popřípadě úseky a stanovit jejich velitele, kterým je oprávněn ukládat úkoly a

rozhodovat o přidělování sil a prostředků do podřízenosti velitelů sektorů a úseků.

DÍL 2

Vyžadování pomoci pro provádění záchranných a likvidačních prací

§ 20

Oprávnění vyžadovat pomoc

(1) Ministerstvo vnitra vyžaduje pomoc podle ústředního poplachového plánu integrovaného záchranného systému prostřednictvím operačního a informačního střediska generálního ředitelství hasičského záchranného sboru; pomocí se pro účely tohoto zákona rozumí poskytnutí sil, věcných prostředků nebo činností složek integrovaného záchranného systému pro účely záchranných a likvidačních prací, v případě ostatních složek integrovaného záchranného systému se takto realizuje plánovaná pomoc na vyžádání (§ 21).

(2) Hejtman a starosta obce s rozšířenou působností vyžadují pomoc podle poplachového plánu integrovaného záchranného systému kraje. Tuto i další pomoc vyžadují prostřednictvím příslušného operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému.

(3) Velitel zásahu vyžaduje pomoc přímo u velitelů a vedoucích složek integrovaného záchranného systému na místě zásahu, v ostatních případech vyžaduje pomoc prostřednictvím místně příslušného operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému.

(4) Pro provádění záchranných a likvidačních prací na území České republiky vyžaduje Ministerstvo vnitra zahraniční pomoc po dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí a připravuje její využití, pokud mezinárodní smlouva schválená Parlamentem České republiky a vyhlášená ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv nebo v předcházející obdobné sbírce nestanoví jinak.

(5) Hejtman je oprávněn vyžadovat pomoc z příslušného územního celku sousedního státu a připravovat její využití pro provádění záchranných a likvidačních prací, pokud mezinárodní smlouva schválená Parlamentem České republiky a vyhlášená ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv nebo v předcházející obdobné sbírce nestanoví jinak.

(6) Starosta obce při výzvě k poskytnutí věcné pomoci postupuje při evidenci poskytnutého věcného prostředku podle zvláštního právního předpisu.⁶⁾ Jde-li o poskytnutí věcné pomoci na základě výzvy velitele zásahu, zaznamenává velitel zásahu tuto skutečnost do dokumentace o vedení zásahu. Obsah záznamu tvoří údaje o osobě, která věcný prostředek poskytla, identifikační údaje tohoto prostředku a údaje o době a účelu využití vyžádaného prostředku.

§ 21

Plánovaná pomoc na vyžádání

(1) Poskytování plánované pomoci na vyžádání se zahrnuje do poplachového plánu integrovaného záchranného

systému; plánovanou pomocí na vyžádání se pro účely tohoto zákona rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci ostatními složkami integrovaného záchranného systému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám integrovaného záchranného systému při provádění záchranných a likvidačních prací.

(2) Plánovanou pomoc na vyžádání jsou povinny poskytnout

- a) ministerstva, územní správní úřady, orgány krajů a obcí v mezích své působnosti,
- b) právnické a fyzické osoby, které jsou vlastníkem nebo uživatelem stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany,
- c) poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem ²⁷⁾,
- d) ostatní složky integrovaného záchranného systému uvedené v § 4 odst. 2,
- e) vojenské záchranné útvary, ¹⁶⁾
- f) ostatní osoby, které se k tomu smluvně zavázaly.

(3) Plánovanou pomoc na vyžádání není povinen poskytnout ten, kdo by poskytnutím této pomoci vážně ohrozil plnění vlastních závažnějších úkolů stanovených podle zvláštních právních předpisů. ⁵⁾

(4) Ostatní složky integrovaného záchranného systému jsou povinny při stanovení rozsahu plánované pomoci na vyžádání na základě žádosti operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému sdělit

- a) osoby pověřené pro zabezpečování pomoci a způsob jejich vyrozumění,
- b) síly a prostředky určené k poskytnutí pomoci,
- c) dobu potřebnou pro poskytnutí sil a prostředků v případě vyžádání pomoci.

§ 22

Ostatní pomoc

Na žádost hasičského záchranného sboru kraje, krajského úřadu nebo Ministerstva vnitra mohou být pro potřebu složek integrovaného záchranného systému při provádění záchranných a likvidačních prací využita hospodářská opatření, vojenské útvary a vojenská zařízení ozbrojených sil České republiky podle zvláštních právních předpisů. ¹⁷⁾

ČÁST DRUHÁ

Práva a povinnosti právnických a fyzických osob při mimořádných událostech

HLAVA I

Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby a fyzické osoby

§ 23

(1) Pokud krajský úřad zahrne do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu konkrétní právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu, je tato povinna

- a) bezplatně poskytnout a aktualizovat požadované podklady,
- b) zajistit vůči svým zaměstnancům dotčeným předpokládanou mimořádnou událostí opatření uvedená v § 24 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

(2) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby jsou v souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi a s jejich přípravou povinny

- a) poskytnout osobní nebo věcnou pomoc na přímou výzvu velitele zásahu (§ 19) nebo starosty obce (§ 16) nebo prostřednictvím operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému,
- b) strpět vstup osob provádějících záchranné nebo likvidační práce na pozemky a do staveb a použití nezbytné techniky, provedení terénních úprav, budování ochranných staveb, vyklizení pozemku a odstranění staveb, jejich částí a porostů, pokud jsou vlastníky nebo uživateli nemovitostí a pokud zvláštní právní předpis⁹⁾ nestanoví jinak,
- c) strpět umístění zařízení systému varování a vyrozumění na nemovitostech, které mají ve vlastnictví, a umožnit k nim přístup hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám za účelem používání, kontroly, údržby a oprav,
- d) pokud jsou vlastníky stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany, dbát při užívání těchto nemovitostí a veškerých činnostech s tím spojených, aby nedošlo ke změně charakteru této stavby ve vztahu k jejímu účelu, a umožnit její využití pro potřeby civilní ochrany a přístup orgánům hasičského záchranného sboru nebo jimi zmocněným osobám do těchto objektů za účelem používání, kontroly, údržby a oprav,
- e) pokud provozují školská, sociální nebo obdobná zařízení nebo jsou poskytovateli zdravotních služeb, vytvořit podmínky pro výdej ochranných masek, dětských ochranných vaků, dětských ochranných kazajek, ochranných oděvů, filtrů pro ochranu dýchacích cest a povrchu těla a dalších ochranných prostředků.

(3) K plnění úkolů podle odstavce 1 mohou právnické osoby a podnikající fyzické osoby zřizovat zařízení civilní ochrany podle tohoto zákona a podle zvláštního právního předpisu.³⁾

(4) Prováděcí právní předpis stanoví náhrady výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva.

§ 24

(1) Pokud dojde k mimořádné události v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami¹⁸⁾ a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečnými odpady (dále jen „havárie“), je právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je vlastníkem, správcem nebo uživatelem uvedených

zařízení, budov, látek nebo odpadů, povinna

a) podílet se na přípravě záchranných a likvidačních prací a na zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu tím, že poskytne na vyžádání hasičskému záchrannému sboru kraje, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,⁸⁾ informace o

1. zdrojích rizik,
2. pravděpodobných následcích havárií a možných způsobech jejich likvidace,
3. možných účincích na obyvatele a životní prostředí,
4. opatřeních připravených ve své působnosti pro zajištění nezbytných sil a prostředků k provedení záchranných a likvidačních prací ve svém objektu nebo zařízení,

b) vůči svým zaměstnancům zajistit, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, ⁸⁾

1. informování o hrozících mimořádných událostech a plánovaných opatřeních,
2. varování, evakuaci, popřípadě ukrytí,
3. organizování záchranných prací,
4. organizování přípravy k sebeochraně a vzájemné pomoci.

(2) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, u které došlo k havárii, je povinna

a) provádět neprodleně záchranné a likvidační práce,

b) ohlásit neprodleně havárii místně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku integrovaného záchranného systému a bezprostředně ohroženým obcím; tím není dotčena oznamovací povinnost stanovená podle zvláštních právních předpisů,

c) podílet se na varování osob ohrožených havárií v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem, ⁸⁾

d) poskytnout veliteli zásahu informace o skutečnostech, které by mohly ohrozit životy nebo zdraví osob provádějících zásah nebo ostatního obyvatelstva, zejména informace o výbušninách, nebezpečných chemických látkách, zdrojích ionizujícího záření, dravých či nebezpečných zvířatech,

e) spolupracovat při odstraňování havárie se složkami integrovaného záchranného systému, správními úřady a orgány krajů a obcí,

f) uhradit krajskému úřadu nebo složkám integrovaného záchranného systému náklady spojené s poskytnutím věcné a osobní pomoci, s likvidačními pracemi a se škodami prokazatelně vzniklými havárií,

g) zabezpečit asanační práce podle pokynů příslušných správních úřadů nebo obcí,

h) zabezpečit zneškodnění odpadů, které vznikly v důsledku havárie i v důsledku její likvidace,

i) spolupracovat při zpracování dokumentace o záchranných a likvidačních pracích.

§ 25

Fyzické osoby

(1) Fyzická osoba pobývající na území České republiky má právo na informace o opatřeních k zabezpečení ochrany obyvatelstva a na poskytnutí instruktáže a školení ke své činnosti při mimořádných událostech.

(2) Fyzická osoba je povinna

- a) strpět omezení vyplývající z opatření stanovených při mimořádné události a omezení nařízená velitelem zásahu při provádění záchranných a likvidačních prací,
- b) poskytnout na výzvu starosty obce nebo velitele zásahu osobní nebo věcnou pomoc,
- c) strpět, pokud je to nutné k provádění záchranných a likvidačních prací a pokud je vlastníkem, uživatelem nebo správcem nemovitosti, vstup osob provádějících záchranné nebo likvidační práce na pozemky nebo do objektů, použití nezbytné techniky, provedení terénních úprav, budování ochranných staveb, vyklizení pozemku a odstranění staveb, jejich částí, zařízení a porostů,
- d) poskytnout veliteli zásahu informace o skutečnostech, které by mohly ohrozit životy nebo zdraví osob provádějících zásah nebo ostatního obyvatelstva, zejména informace o výbušninách, nebezpečných chemických látkách, zdrojích ionizujícího záření, dravých či nebezpečných zvířatech,
- e) strpět umístění zařízení systému varování a vyrozumění na nemovitostech, které má ve vlastnictví, a umožnit k nim přístup hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám za účelem používání, kontroly, údržby a oprav,
- f) pokud je vlastníkem stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany, dbát při užívání těchto nemovitostí a veškerých činnostech s tím spojených, aby nedošlo ke změně charakteru této stavby ve vztahu k jejímu účelu, a umožnit její využití pro potřeby civilní ochrany a přístup hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám do těchto staveb za účelem používání, kontroly, údržby a oprav.

(3) Plnění povinností uvedených v odstavci 2 může fyzická osoba odmítnout, pokud by tím ohrozila život nebo zdraví vlastní nebo jiných osob anebo pokud ji v tom brání důležité okolnosti, které by zjevně způsobily závažnější následek než ohrožení, kterému se má předcházet.

HLAVA II

Výjimky

§ 26

(1) K poskytnutí věcné nebo osobní pomoci nelze vyzvat fyzické osoby, které požívají výsady a imunity podle mezinárodního práva.

(2) Od osobní pomoci jsou osvobozeny osoby ve věku do 18 let a od 62 let a osoby zdravotně nezpůsobilé k výkonu požadovaných činností, osoby invalidní ve třetím stupni, poslanci a senátoři Parlamentu České republiky a

členové vlády a dále osoby, které by tím vystavily vážnému ohrožení sebe nebo osoby blízké.

(3) Ženám lze nařídit pouze takovou osobní pomoc, která není v rozporu se zvláštním právním předpisem. ¹⁹⁾

(4) Osoby osvobozené od osobní pomoci mohou poskytnout dobrovolnou pomoc.

HLAVA III

Kontrola, přestupky, náhrada a finanční zabezpečení

§ 27

Kontrola

(1) Ministerstvo, hasičský záchranný sbor kraje a orgány obcí, které zajišťují přípravu na mimořádné události, záchranné a likvidační práce a ochranu obyvatelstva, jsou oprávněny v mezích své působnosti kontrolovat dodržování tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení.

(2) Kontrolu uvedenou v odstavci 1 vykonává u obce krajský úřad, u krajského úřadu a hasičského záchranného sboru kraje Ministerstvo vnitra.

§ 28

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Vlastník, správce nebo uživatel technických zařízení a budov, nebezpečných chemických látek nebo nebezpečných odpadů, u něhož dojde k havárii v souvislosti s provozem těchto zařízení a budov nebo při nakládání s těmito látkami nebo odpady nebo při jejich přepravě, se dopustí přestupku tím, že

a) nesplní některou z povinností podle § 24 odst. 1 nebo § 24 odst. 2 písm. i), nebo

b) nesplní některou z povinností podle § 24 odst. 2 písm. a) až h).

(2) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která je zahrnutá do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu, se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost podle § 23 odst. 1.

(3) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) nesplní některou z povinností podle § 21 odst. 2 písm. f) nebo § 23 odst. 2 písm. a),

b) jako vlastník nebo uživatel nemovitosti nesplní některou z povinností podle § 23 odst. 2 písm. b),

c) jako vlastník nemovitosti v rozporu s § 23 odst. 2 písm. c)

1. nestrpí umístění zařízení systému varování a vyrozumění na nemovitostech, nebo

2. neumožní přístup k těmto zařízením hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám za účelem používání, kontroly, údržby a oprav,

d) jako vlastník stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany v rozporu s § 23 odst. 2 písm. d)

1. nedbá při užívání této stavby a činnostech s tím spojených, aby nedošlo ke změně charakteru této stavby ve vztahu k jejímu účelu,
2. neumožní využití této stavby pro potřeby civilní ochrany, nebo
3. neumožní přístup hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám do této stavby za účelem používání, kontroly, údržby nebo oprav,

e) jako vlastník nebo uživatel stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany neposkytne plánovanou pomoc na vyžádání podle § 21 odst. 2 písm. b), nebo

f) jako provozovatel školského, zdravotnického, sociálního nebo obdobného zařízení nesplní povinnost podle § 23 odst. 2 písm. e).

(4) Provozovatel hromadných informačních prostředků včetně televizního a rozhlasového vysílání se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost podle § 32.

(5) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 250 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a),
- b) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2,
- c) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3,
- d) 2 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b) a odstavce 4.

§ 28a

Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní některou z povinností podle § 21 odst. 2 písm. f) nebo § 25 odst. 2 písm. a), b) nebo d),
- b) jako vlastník, uživatel nebo správce nemovitosti nesplní některou z povinností podle § 25 odst. 2 písm. c),
- c) jako vlastník nemovitosti v rozporu s § 25 odst. 2 písm. e)

1. nestrpí umístění zařízení systému varování a vyrozumění na nemovitostech, nebo
2. neumožní přístup k těmto zařízením hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám za účelem používání, kontroly, údržby a oprav, nebo

d) jako vlastník stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany v rozporu s § 25 odst. 2 písm. f)

1. nedbá při užívání této stavby a činnostech s tím spojených, aby nedošlo ke změně charakteru této stavby ve vztahu k jejímu účelu,
 2. neumožní využití této stavby pro potřeby civilní ochrany, nebo
 3. neumožní přístup hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám do této stavby za účelem používání, kontroly, údržby nebo oprav, nebo
- e) jako vlastník nebo uživatel stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany neposkytne plánovanou pomoc na vyžádání podle § 21 odst. 2 písm. b).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

§ 28b

Společná ustanovení k přestupkům

- (1) Přestupky podle tohoto zákona projednává hasičský záchranný sbor kraje.
- (2) Přestupek podle § 28a odst. 1 písm. a) se zapisuje do evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů.

§ 29

Náhrada za omezení vlastnického nebo užívacího práva, poskytnutí věcné a osobní pomoci

- (1) Za omezení vlastnického nebo užívacího práva, poskytnutí věcné nebo osobní pomoci náleží právnické nebo fyzické osobě peněžní náhrada. Náhradu poskytuje krajský úřad, v jehož územním obvodu byla pomoc poskytována. Peněžní náhrada se vyplácí do 6 měsíců od ukončení záchranných nebo likvidačních prací.
- (2) Pokud dojde k omezení výkonu vlastnického práva k nemovitosti, poskytne se jejímu vlastníku náhrada odpovídající míře omezení jeho majetkových práv podle občanského zákoníku.
- (3) Jde-li o vykonání osobní pomoci, u níž nelze určit výši náhrady dohodou nebo postupem podle občanského zákoníku, stanoví se náhrada ve výši, která odpovídá obvyklé mzdě za stejné či podobné práce nebo služby. Při stanovení náhrady za věcnou pomoc se vychází z výše výdajů vzniklých povinnému nebo z výše náhrady obvykle účtované za použití stejného nebo obdobného věcného prostředku v době jeho poskytnutí, zjištěné podle občanského zákoníku.
- (4) Poskytne-li podnikající fyzická osoba, která má příjmy pouze ze samostatné činnosti²²⁾ osobní pomoc na výzvu velitele zásahu nebo v rámci plánované pomoci na vyžádání, náleží jí náhrada ušlého výdělku za dobu, po kterou pomoc poskytne. Náhradu poskytuje krajský úřad, v jehož správním obvodu byla pomoc poskytována. Při výpočtu náhrady ušlého výdělku se postupuje přiměřeně podle zvláštního právního předpisu.²³⁾
- (5) Obce, kraje, popřípadě základní složky integrovaného záchranného systému jsou oprávněny požadovat uhrazení nákladů, které vynaložily jako náhradu za poskytnutí věcné nebo osobní pomoci, za provedené likvidační

práce a škody prokazatelně vzniklé havárií (§ 24), po původci havárie. Těmito úhradami se kompenzují vynaložené výdaje.²⁴⁾

§ 30

Náhrada škody

(1) Stát odpovídá za škodu způsobenou právníkům a fyzickým osobám vzniklou v příčinné souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi a cvičeními prováděnými podle tohoto zákona. Této odpovědnosti se může stát zprostit jen tehdy, pokud se prokáže, že poškozený si způsobil škodu sám nebo způsobil havárii.

(2) Peněžní náhrada se poskytne právníkům a fyzickým osobám, které utrpěly škodu na zdraví nebo věcnou škodu při

- a) činnosti složek integrovaného záchranného systému nebo orgánů koordinujících záchranné a likvidační práce,
- b) poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

(3) Škoda na zdraví se uhrazuje obdobně podle předpisů o odškodňování pracovních úrazů,²⁵⁾ pokud nevznikl nárok na náhradu této škody již z pracovněprávního vztahu. V případě úmrtí poškozeného se peněžní náhrada poskytne dědicům.

(4) Peněžní náhradu poskytne stát prostřednictvím krajského úřadu, v jehož správním obvodu při záchranných a likvidačních pracích nebo cvičení škoda či újma vznikla. Při poskytování této náhrady za věcnou škodu se postupuje podle ustanovení občanského zákoníku platných v době vzniku škody.

(5) Právo na náhradu škody s uvedením důvodů je třeba uplatnit písemně u příslušného krajského úřadu do 6 měsíců od doby, kdy se právníká nebo fyzická osoba o škodě dozvěděla, nejdéle do 5 let od vzniku škody, jinak právo zaniká. Krajský úřad může v případech hodných zvláštního zřetele přiznat náhradu škody i po uplynutí termínu k podání žádosti, nebo i bez podání žádosti, ale nejdéle do 5 let od vzniku škody.

(6) Vznikne-li škoda složkám integrovaného záchranného systému nebo osobám v nich zařazeným při poskytování pomoci v zahraničí, hradí tuto škodu Ministerstvo vnitra, pokud ke škodě došlo při mezistátní pomoci schválené Ministerstvem vnitra. V případě poskytování pomoci v příhraničí hradí škodu kraj, z jehož území byla pomoc poskytnuta. Odškodnění se provádí tak, jako kdyby škoda vznikla na území České republiky.

(7) Náhrada škody se neposkytuje právníkům a fyzickým osobám, které zavinily vznik havárie.

§ 31

Finanční zabezpečení integrovaného záchranného systému

(1) Finanční prostředky ke krytí výdajů potřebných pro zpracování dokumentace integrovaného záchranného systému, ochranu obyvatelstva, společných výdajů při ověřování připravenosti k záchranným a likvidačním pracím a na budování a provozování společně užívaných zařízení pro potřeby integrovaného záchranného systému, zejména v oblasti telekomunikací a informačních systémů, uplatňuje Ministerstvo vnitra a kraj v návrhu svého

rozpočtu.

(2) K úhradě mimořádných výdajů vzniklých v důsledku prováděných záchranných a likvidačních prací může být použita rezerva finančních prostředků vyčleněná v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa.

(3) Vláda nebo orgány kraje hradí náklady vynaložené složkami integrovaného záchranného systému ke krytí výdajů vzniklých při nasazení sil a prostředků složek integrovaného záchranného systému v případě, že neuhrazení těchto nákladů by mohlo ohrozit funkčnost složek integrovaného záchranného systému k provádění záchranných a likvidačních prací.

(4) Způsob finančního zabezpečení jednotlivých složek integrovaného záchranného systému při výkonu činností stanovených těmito složkám zvláštními právními předpisy není tímto zákonem dotčen.

HLAVA IV

Ustanovení společná a závěrečná

§ 32

Hromadné informační prostředky

Každý, kdo provozuje hromadné informační prostředky, včetně televizního a rozhlasového vysílání, je povinen bez náhrady nákladů na základě žádosti operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu uveřejnit tísňové informace potřebné pro záchranné a likvidační práce.

§ 33

Vztah k zvláštním právním předpisům

(1) Na rozhodování a ukládání povinností podle tohoto zákona, s výjimkou pokut podle § 28 a řízení o náhradě podle § 29 a 30, se nevztahuje správní řád. Stanoviska uplatněná k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci nejsou správním rozhodnutím. Stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu nebo územní souhlas anebo ohlášení stavby jsou závazným stanoviskem podle správního řádu^{25a)} a nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení.

(2) Za stavu ohrožení státu vyhlášeného v souvislosti se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a za válečného stavu plní složky integrovaného záchranného systému i právnické a fyzické osoby úkoly stanovené tímto zákonem, pokud zvláštní právní předpis²⁶⁾ nestanoví jinak.

§ 34

Zvláštní případy

Tento zákon se vztahuje i na případy, kdy jde o mimořádnou událost, kterou je ohroženo veřejné zdraví a orgán ochrany veřejného zdraví požádá hasičský záchranný sbor kraje, orgán kraje nebo Ministerstvo vnitra o společné

řešení mimořádné události.

§ 35

Zmocňovací ustanovení

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 7 odst. 8 písm. a) a b) a § 23 odst. 4.

(2) Ministerstvo vnitra vydá vyhlášku k provedení § 5 odst. 4, § 7 odst. 8 písm. c) až g), § 12 odst. 3 a § 18 odst. 4 písm. a).

(3) Ministerstvo vnitra vydá po projednání s Ministerstvem pro místní rozvoj vyhlášku k provedení § 7 odst. 8 písm. h).

(4) Ministerstvo dopravy a spojů vydá po projednání s Ministerstvem vnitra vyhlášku k provedení § 9 odst. 4 a § 18 odst. 4 písm. b).

§ 35a

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem státní správy v přenesené působnosti.

ČÁST TŘETÍ

HLAVA I

Změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy české republiky

§ 36

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona č. 34/1970 Sb., zákona č. 125/1970 Sb., zákona č. 147/1970 Sb., zákona č. 60/1988 Sb., zákona č. 173/1989 Sb., zákonného opatření č. 9/1990 Sb., zákona č. 126/1990 Sb., zákona č. 203/1990 Sb., zákona č. 288/1990 Sb., zákonného opatření č. 305/1990 Sb., zákona č. 575/1990 Sb., zákona č. 173/1991 Sb., zákona č. 283/1991 Sb., zákona č. 19/1992 Sb., zákona č. 23/1992 Sb., zákona č. 103/1992 Sb., zákona č. 167/1992 Sb., zákona č. 239/1992 Sb., zákonného opatření č. 350/1992 Sb., zákona č. 358/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 474/1992 Sb., zákona č. 548/1992 Sb., zákona č. 21/1993 Sb., zákona č. 166/1993 Sb., zákona č. 285/1993 Sb., zákona č. 47/1994 Sb., zákona č. 89/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 135/1996 Sb., zákona č. 272/1996 Sb., zákona č. 152/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 63/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb. a zákona č. 154/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 12 odst. 1 se na konci písmene l) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno m), které zní:

„m) krizové řízení, civilní nouzové plánování, ochranu obyvatelstva a integrovaný záchranný systém.“

2. V § 12 odstavec 2 zní:

- „(2) Ministerstvo vnitra zajišťuje komunikační síť pro Policii České republiky, složky integrovaného záchranného systému a územní orgány státní správy.“

3. V § 16 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) správu vojenských újezdů.“

Dosavadní písmeno e) se zrušuje.

4. V § 16 se doplňuje odstavec 4, který zní:

- „(4) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů ve věcech státní správy na úseku civilní ochrany přecházejí z Ministerstva obrany na Ministerstvo vnitra dnem nabytí účinnosti zákona o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.“

ČÁST ČTVRTÁ

Účinnost

§ 38

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

¹⁾ Čl. 61 Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů (Protokol I), přijatého v Ženevě dne 8. června 1977 a publikovaného sdělením pod č. 168/1991 Sb.

²⁾ Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů.

³⁾ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Například zákon č. 133/1985 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 238/2000 Sb.

⁶⁾ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

7) Například sdělení č. 168/1991 Sb., zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži.

8) Například zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 11/1999 Sb., o zóně havarijního plánování, zákon č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a o změně zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).

9) Například zákon č. 133/1985 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 353/1999 Sb.

10) Například zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

11) § 12 odst. 2 písm. m) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

12) Například zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

13) Například zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

14) Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

15) § 13 vyhlášky č. 22/1996 Sb., kterou se upravují podrobnosti o úkolech jednotek požární ochrany, stanoví se činnost osob zúčastněných na jejich plnění a zásady velení při zásahu.

16) § 19 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.

17) Například § 15 až 18 zákona č. 219/1999 Sb., zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

18) § 3 až 5 zákona č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 352/1999 Sb.

19) Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 261/1997 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány všem ženám, těhotným ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání, ve znění vyhlášky č. 185/1998 Sb.

22) § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁾ § 2 odst. 1 vyhlášky č. 298/1993 Sb., o stanovení výše nároku náhrady ušlého výdělku při správě daní.

²⁴⁾ § 49 odst. 9 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

²⁵⁾ § 190 až 203, § 260 zákoníku práce.

Nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony.

^{25a)} § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

²⁶⁾ Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.

²⁷⁾ § 17 zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě.

²⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009.

²⁹⁾ § 39 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

²⁹⁾ § 33b zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů.

³¹⁾ Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.